

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Freinet on the MOVE - Europaschool
Sledderlo te GENK**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1552

Instelling GO! basisschool Freinet on the MOVE - Europaschool
Sledderlo

Directeur Carmen JANSSEN

Adres Ijzersteenweg 10 - 3600 GENK

Telefoon 089-65.60.31

E-mail freinetonthemove@g-o.be

Website www.freinetonthemove.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Maasland

Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK

Scholengemeenschap Regio Genk 2

Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK

CLB GO! CLB Genk-Maasland

Adres Weg naar As 199_A - 3600 GENK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 25-04-2017, 26-04-2017, 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 23-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart HAENRAETS

Teamleden Paul LEMMENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	16
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	17
3.1.1.8 Vaststellingen voor het lager onderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	17
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Leerbegeleiding	22
4.2 Evaluatiepraktijk	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	31
6.1 Wat doet de school goed?	31
6.2 Wat kan de school verbeteren?	32
6.3 Wat moet de school verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van 'GO! basisschool Freinet on the MOVE - Europaschool Sledderlo' te Genk. Deze school heeft twee vestigingsplaatsen. Om de leesbaarheid te verhogen, hanteert de onderwijsinspectie in dit verslag waar relevant de benamingen Freinet on the MOVE en Europaschool Sledderlo, zoals de beide vestigingsplaatsen zichzelf benoemen.

De hoofdvestigingsplaats Freinet on the MOVE huisvest een volledige basisschool en situeert zich in de wijk Termien te Genk. De tweede vestigingsplaats, Europaschool Sledderlo, ligt hiervan ongeveer 6,5 km verwijderd en situeert zich in de wijk Sledderlo te Genk. Deze vestigingsplaats bestaat uit één kleuterklas met kleuters van 2,5 tot en met 5 jaar en één eerste graadklas. Noch de leerlingen, noch de leerkrachten van deze vestigingsplaats hebben enige feitelijke binding met de hoofdvestigingsplaats waar ze administratief toe behoren. Toch heeft de onderwijsinspectie deze twee klassen tijdens de doorlichting opgenomen in haar onderzoek, vermits ze juridisch tot Freinet on the MOVE behoren. Omwille van het feit dat het om slechts twee klassen gaat, die in de praktijk door de Europaschool Kolderbos aangestuurd worden, werden ook de directeur en de zorgcoördinatoren van deze school bij de doorlichting betrokken.

Freinet on the MOVE rekruteert het grootste deel van haar leerlingen uit de verschillende wijken van de eigen gemeente. De meeste ouders kiezen er bewust voor de schooleigen freinetpedagogie. Deze bewuste keuze maakt ook een behoorlijk aantal ouders van kinderen uit de omliggende gemeenten. De overgrote meerderheid van de leerlingen in Freinet on the MOVE heeft het Nederlands als thuistaal. Een grote betrokkenheid en een behoorlijke scholingsgraad kenmerken de meeste ouders. Freinet on the MOVE organiseert haar klassen, met uitzondering van haar eerste en tweede leerjaar, bewust als gemengde leeftijdsgroepen. Kinderen van twee opeenvolgende leeftijden of leerjaren ontvangen er onderwijs met gerichte aandacht voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden en zelfsturing. De keuze voor een afzonderlijk eerste en tweede leerjaar motiveert het schoolteam vanuit de zorg voor kwaliteitsvol aanvankelijk lees-, schrijf- en rekenonderwijs.

De Europaschool Sledderlo rekruteert zowat al haar leerlingen uit de eigen wijk. Een groot aantal van deze leerlingen heeft een andere thuistaal dan het Nederlands en komt uit een gezin met lagere sociaal-economische kenmerken. Niettemin leeft ook bij deze ouders een grote interesse in de ontwikkeling van het leerproces van hun kind(eren). Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo speelt hierop in, onder meer door zich laagdrempelig op te stellen en bewust in te zetten op taalvaardigheidsonderwijs. Verschillende ouders geven aan dit erg te waarderen.

Een groot engagement en een sterke motivatie kenmerken de veelal jonge leerkrachten van de beide schoolentiteiten.

Op basis van het vooronderzoek op 18 april 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling van beide schoolentiteiten ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze in beide locaties de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreven. Alle kleuteronderwijzers zetten in op een krachtige talige ontwikkeling via een gedifferentieerd aanbod taalleermaterialen. In Freinet on the MOVE leggen de kleuters leerontdekkingen uit onderzoeken vast en leren zo het verband leggen tussen de mondelinge en de geschreven taal. In de Europaschool Sledderlo realiseren de kleuteronderwijzers een themakeuze en thema-uitwerking die het taalaanbod doelgericht verrijken. Alle kleuteronderwijzers scheppen een krachtige leeromgeving met doelbewuste aandacht voor natuur- en techniekelementen en kansen om de kleuters te laten beleven, waarnemen, verwoorden, exploreren en experimenteren. In Freinet on the MOVE verbreden de kleuteronderwijzers hun aanbod en hun evaluatiepraktijk voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Beide teams hanteren een eigen aanpak om sociale en maatschappelijke vaardigheden te ontwikkelen. Heldere richtlijnen en afspraken over de ontwikkeling van ontluikend tijds- en ruimtebesef ondersteunen alle kleuters. De ruime beeldvorming ondersteunt in beide schoolentiteiten de zorgwerking.

De onderwijzers van Freinet on the MOVE bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Hoewel er in de Europaschool Sledderlo geen derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar zijn, stelt de onderwijsinspectie vast dat het onderwijsleerproces er voldoende garanties biedt opdat de leerlingen in het zesde leerjaar de eindtermen voor dit leergebied kunnen bereiken. Op beide locaties slagen de onderwijzers erin een voldoende volledig en samenhangend opgebouwd onderwijsaanbod te realiseren waarbij alle domeinen evenwichtig aan bod komen. De evaluatie- en rapporteringspraktijk ondersteunt de leerbegeleiding voor dit leergebied.

De onderwijzers van Freinet on the MOVE bereiken met hun leerlingen tevens in voldoende mate de eindtermen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Ook voor deze leergebieden stelt de onderwijsinspectie vast dat de opstart van het onderwijsleerproces in de Europaschool Sledderlo voldoende garanties biedt opdat de leerlingen er in het zesde leerjaar de eindtermen kunnen bereiken. De onderwijzer van de Europaschool realiseert via aanpassen van thema's een bredere woordenschatontwikkeling en kennis van de (omliggende) wereld. Via aansluiting van het aanbod op de leefwereld verhogen de onderwijzers op beide locaties de sociale en maatschappelijke vaardigheden van de leerlingen. In Freinet on the MOVE zetten de onderwijzers de tijds- en ruimtekaders en de globale klasinrichting opvallend betrokkenheidsverhogend in. Omgevingsanalyses faciliteren in beide schoolentiteiten diverse ondersteunende leeruitstappen. Beide schoolteams investeren, ook in hun kleuterafdelingen, geleidelijk in de kwaliteitsverhoging van het techniekonderwijs.

Met betrekking tot de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding blijkt dat beide schoolteams een actuele en op het zorgcontinuüm gebaseerde zorgvisie hanteren. Ze leggen hierin schoolspecifieke en op de eigen leerlingenkenmerken geënte accenten. Voldoende heldere structuren, procedures, plannen en professionalisering ondersteunen de uitvoering hiervan. Alle (kleuter)onderwijzers scheppen op een geëngageerde en gemotiveerde wijze een kindvriendelijk, stimulerend en ondersteunend klasklimaat. Hierdoor krijgen naast het welbevinden en de betrokkenheid, de competentieontwikkeling en de zelfsturing een stevige boost. Ondanks de nood hieraan, blijft de onderwijzer van de Europaschool Sledderlo verstoken van klasinterne leerlingenondersteuning. Leerkrachtafhankelijk zijn er verschillen waarneembaar in de kwaliteit van instructie en ondersteuning. Beide schoolteams kunnen bovendien nog groeien in het functioneel registreren van zorgvragen, acties en evaluaties in het leerlingvolgsysteem.

Het onderzoek van de evaluatiepraktijk leert dat beide schoolteams een grote vernieuwingsbereidheid tonen en openstaan voor externe evaluaties. Beide schoolteams bouwen vanuit een impliciete schooleigen visie aan een brede en op een totale persoonlijkheidsontwikkeling gerichte evaluatiepraktijk. Deze vormt de basis om het onderwijsleeraanbod, de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk vorm te geven of bij te sturen. De kleuteronderwijzers en de onderwijzers van het eerste en tweede leerjaar in Freinet on the MOVE implementeren een vernieuwend evaluatie- en registratie-instrument voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Beide schoolteams evalueren en rapporteren in de lagere afdeling niet over de ICT-vaardigheden. De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo doet dit tevens vrij beknopt voor de andere leergebieden dan Nederlands en wiskunde. In de hogere leerjaren in Freinet on the MOVE is de evaluatiepraktijk wat betreft wereldoriënterende competenties minder gericht op daadwerkelijke effecten, waardoor ze minder representatief is met betrekking tot belangrijke leerplandoelen.

De directeur van Freinet on the MOVE stuurt als onderwijskundig leider, coach en ondernemer de schoolontwikkeling aan. Ze selecteert prioriteiten, bewaakt de uitvoering ervan en zet gericht in op deskundigheidsbevordering. De directeur van de Europaschool Kolderbos handhaaft een groot vertrouwen in de (kleuter)onderwijzers die hij in de Europaschool Sledderlo onderwijskundig aanstuurt. Hij geeft hen veel autonomie en ondersteunt de ontwikkeling van deze vestigingsplaats met mensen en middelen. Hij betreft zijn (kleuter)onderwijzers bij de schoolontwikkeling. Beide schoolteams zetten zich succesvol in voor een warm, veilig, open, collegiaal en ondersteunend schoolklimaat. De teamleden stellen zich erg bereikbaar op naar de ouders toe en stimuleren voortdurend de ouderbetrokkenheid. Het schoolteam van Freinet on the MOVE realiseert via een uitgebreid aantal extra overlegmomenten een erg democratisch beleid en een grote gelijkgerichtheid. Beide schoolteams tonen een groeiende aandacht voor kwaliteitszorg, verzamelen hiertoe een groot aantal gegevens en stellen op basis hiervan plannen op. In beide schoolteams kunnen een grondige analyse van outputgegevens op schoolniveau en hierop geënte acties de kwaliteit van het onderwijsleeraanbod verhogen.

Wat de regelgeving betreft dient het schoolbestuur het schoolreglement in overeenstemming te brengen met de betreffende regelgeving. De ouders van elke vestigingsplaats dienen hierbij correct geïnformeerd te worden. De onderwijsinspectie vertrouwt er echter op dat het schoolreglement grondig aangepast wordt en deliberaert daarom dit tekort. De onderwijsinspectie vertrouwt er tevens op dat het schoolbestuur samen met de twee betrokken directeurs reflecteert over de infrastructurele perikelen, maar meer nog over de verantwoordelijkheden voor en de aansturing en profilering van de Europaschool Sledderlo.

Met betrekking tot de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' formuleert de onderwijsinspectie voor Freinet on the MOVE en de Europaschool Sledderlo een gunstig advies. Omwille van de systematiek waarmee de verantwoordelijken tekorten opvolgen, kleinere risico's aanpakken en acties plannen geeft de onderwijsinspectie tevens een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Ook voor de overige erkenningsvoorwaarden en voor de gecontroleerde overige regelgeving formuleert ze een gunstig advies.

De onderwijsinspectie was geboeid door de bewuste keuzes die de beide schoolteams maken om voor elk kind een ontwikkelingsstimulerende aanpak te realiseren. Ze wenst beide schoolteams veel succeservaringen en hoopt dat de aanbevelingen in dit verslag mogen inspireren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. In Freinet on the MOVE leggen de kleuters de leerontdekkingen uit onderzoeken vast en leren zo het verband leggen tussen de mondelinge en de geschreven taal. In de Europaschool Sledderlo realiseren de kleuteronderwijzers een themakeuze en een thema-uitwerking die het taalaanbod doelgericht verrijken. Alle kleuteronderwijzers zetten een gedifferentieerd aanbod taalleermaterialen in om de leeromgeving krachtiger te maken. De ruime beeldvorming ondersteunt de (taal)leerbegeleiding.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. In Freinet on the MOVE verbreden de kleuteronderwijzers voor dit leergebied hun aanbod en hun evaluatiepraktijk. In de Europaschool Sledderlo passen de kleuteronderwijzers hun aanbod voor dit leergebied aan om een bredere woordenschatontwikkeling en kennis van de wereld te realiseren. Beide teams hanteren een eigen aanpak om sociale en maatschappelijke vaardigheden te ontwikkelen. Heldere richtlijnen en afspraken over een kwaliteitsvolle graduele opbouw van de tijds- en ruimtekaders ondersteunen het grip hierop krijgen door de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. In Freinet on the MOVE verbreden de kleuteronderwijzers voor dit leergebied hun aanbod en hun evaluatiepraktijk. In de Europaschool Sledderlo passen de kleuteronderwijzers hun aanbod voor dit leergebied aan om een brede woordenschatontwikkeling en kennis van de wereld te realiseren. Alle kleuteronderwijzers scheppen in een krachtige leeromgeving en met doelbewuste aandacht voor natuur- en techniekelementen kansen om met de kleuters te exploreren en experimenteren.

3.1.1.4 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE geven hun aanbod en activiteiten hoofdzakelijk vorm op basis van de inbreng van de kleuters.
Onderwijsaanbod	Concreet detecteren zij in de dagelijkse kringmomenten of (praat)rondes, en vanuit gesprekjes of observaties, bijvoorbeeld in de hoeken, de interesses en de leervragen van hun kleuters. Indien nodig stellen deze kleuteronderwijzers gerichte vragen om het aanbod en de activiteiten in de richting van relevante leerplandoelen te sturen. De leerplannen vormen voor de kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE het belangrijkste referentiekader. De kleuters van Freinet on the MOVE diepen hun leervragen geregeld uit in (begeleide) onderzoekjes. De interesses en de leervragen kunnen leiden tot activiteiten of projectjes die de kleuteronderwijzers over enkele dagen of zelfs weken spreiden.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE hanteren een beknopte weekplanning die toelaat flexibel in te spelen op hetgeen bij de kleuters leeft. Ze vullen hierdoor hun planningsinstrument geregeld achteraf aan. Om de volledigheid van hun aanbod te bewaken, registreren deze kleuteronderwijzers in hun digitale planningsinstrument bij elke activiteit een uitgebreide reeks leerplandoelen. Ze registreren bovendien een groot aantal leerplandoelen bij weerkerende en routineactiviteiten. De veelheid aan geregistreerde leerplandoelen per activiteit ondermijnt de betrouwbaarheid van de doelenregistratie en in zekere mate ook de doelgerichtheid van het aanbod van de kleuteronderwijzers in Freinet on the MOVE.

In de Europaschool Sledderlo staat de klastitularis, net als in Freinet on the MOVE, in voor een gemengde leeftijdsgroep. Gedurende iets meer dan twee volledige schooldagen per week vormt dit één groep van 2,5- tot en met 5-jarige kleuters. Op andere momenten gaat de tweede klasjuf met de oudste 4- en de 5-jarige kleuters gedifferentieerd aan de slag. Beide kleuteronderwijzers van de Europaschool Sledderlo geven hun aanbod op een thematische wijze vorm. Schoolprojecten voegen hieraan geregeld een extra dimensie toe. Deze kleuteronderwijzers leggen in overleg met het team in de Europaschool Kolderbos bij de start van het schooljaar de thema's voor een groot deel vast in een jaarplan. Ze creëren via de themakeuze of de thema-uitwerking een samenhangend en in regel doelbewust gedifferentieerd aanbod zodat alle kleuters in voldoende mate een op hun ontwikkelingsniveau afgestemd thema- en taalaanbod krijgen. De kleuteronderwijzers te Sledderlo registreren in hun planningsinstrument bij elke activiteit een beperkt en relevant aantal leerplandoelen. De doelenoverzichten vormen hierdoor, samen met de fiches met doelen van hoeken en weerkerende activiteiten, een waardevol middel om de volledigheid van en het evenwicht in het aanbod te bewaken en zo nodig bij te sturen. Als inspiratiebron voor de uitwerking van het aanbod gebruiken de kleuteronderwijzers geregeld een aantal bijkomende bronnen.

Beide teams schenken veel aandacht aan taalvaardigheidsonderwijs in relatie met betekenisvol en actief leren. De kleuteronderwijzers van de Europaschool spreken bewust over ‘taal de hele dag’ en benadrukken hiermee het belang van de ondersteunende functie van taal in andere leergebieden voor hun kleuters. Zij hanteren voor nieuwkomers consequent de basiswoordenlijst van het eigen net. Onder invloed van het ‘cahier woordenschatverwerving’ en de referentiewoordenlijst van het eigen net maken zij daarenboven een bewuste keuze voor thema’s die zowel impliciete als expliciete woordenschatontwikkeling faciliteren. Beide teams ontwikkelen bij de kleuters doelgericht en zo vaak mogelijk geïntegreerd de ontluikende en beginnende geletterdheid. 4-jarigen maken in lijn met het leerplan kennis met de basisprincipes van lezen en schrijven. De oudste kleuters leren op een speelse manier een aantal letters herkennen en benoemen. Beide schoolteams organiseren tevens integratieactiviteiten voor oudste kleuters en lagere schoolleerlingen. Opvallend is de wijze waarop de kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE voor een creatieve verwerking hierbij bepaalde freinettechnieken, zoals onder meer ‘vrij tekenen’ of zelfs ‘vrije teksten’, inzetten. In Freinet on the MOVE leggen de kleuters geregeld zelf ontdekkingen vast en visualiseren en relateren de oudere kleuters deze al eens aan een letter of een woordspin. In de Europaschool Sledderlo nemen de kleuteronderwijzers vaak (zelf) een meer sturende rol op, meestal doelbewust en steeds gericht op een optimale ondersteuning van hun kleuters met meer talige noden.

Onder meer met een maandelijks wijzigende focus op bepaalde ‘leefregels’ leren de kleuters van de Europaschool Sledderlo omgaan met de ‘medemens’ en ontwikkelen ze competenties om zelfredzaam te zijn in de maatschappij. In Freinet on the MOVE dragen de kenmerkende organisatie, expressie- en communicatietechnieken hiertoe bij. Ontluikend tijdsbesef krijgt in de beide schoolentiteiten, onder meer in de kringmomenten, voldoende aandacht. De aanwezige tijdsaders ondersteunen het groeiend tijdsbewustzijn en kennen een samenhangende en graduele opbouw. De twee teams hanteren een explorerende aanpak. Op en rond beide schooldomeinen benutten de kleuteronderwijzers de kansen die de omliggende natuurelementen bieden om experimenteren te stimuleren. Zaadjes planten, een insectenhotel bouwen of nabijgelegen natuurelementen verkennen horen hierbij. Omgevingsanalyses komen hiertoe in beide scholen (en in beide afdelingen) van pas.

De kleuteronderwijzers van de Europaschool Sledderlo reflecteerden naar aanleiding van het lopende schooltraject ‘wereldburgerschap’ bewust over hun wereldoriënterend aanbod en passen dit aan om hiermee een bredere woordenschatontwikkeling en kennis en integratie van de (omliggende) wereld te realiseren. In Freinet on the MOVE zien we bij de kleuters aandacht voor de actualiteit. De specifieke pedagogische benadering in Freinet on the MOVE biedt de kleuters een werkelijkheidsgerichte aanpak om grip te krijgen op de wereld en ruimtebesef te ontwikkelen, onder meer via uitstappen maar ook via reflectie (in de kring) op leerontdekkingen. In beide schoolentiteiten leren de kleuters, mede dankzij de nascholingstrajecten over techniek en de domeinverrijking door een techniekcoach of werkgroepen, op een gevarieerdere wijze omgaan met materialen en gereedschappen, leren ze technische systemen maken met behulp van stappenplannen of ontwerpen ze deze deels zelf.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers van de beide locaties beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de ontwikkelingsdoelen bij hun kleuters na te streven. Ze richten hun klassen warm, overzichtelijk en spel- en leerstimulerend in. Om de lees- en luisterontwikkeling bijkomend te bevorderen bezoeken ze met hun kleuters maandelijks de door de stad Genk voorziene ‘biebtruck’. (Voor)leesactiviteiten dragen op beide locaties bij tot ‘begrijpend luisteren’ en taalschatontwikkeling. In de Europaschool Sledderlo richtten de kleuteronderwijzers twee aan mekaar grenzende kleuterklassen in. Hierbij krijgt één kleuterklas een verrijking op maat van de oudere kleuters zodat een gedifferentieerd en motiverend materiaalenaanbod steeds ter beschikking is. Op beide locaties breiden de kleuteronderwijzers de gedifferentieerde lees-, schrijf- en luisterhoeken uit met verschillende hoeken die de kleuters uitdagen tot (rollen)spel. De freinetleerkrachten activeren zelfsturing en taakspanning tijdens hun ‘bakjestijd’ waarin ze doelgericht gekozen ontwikkelingsmaterialen ter beschikking stellen. Beide kleuterteams geven aan nog meer te willen investeren in ICT-middelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Interne en externe
communicatie

De kleuteronderwijzers evalueren de ontwikkeling met betrekking tot de leergebieden in de focus op een brede, evenwichtige en representatieve wijze. Zij hanteren hiervoor elk een schooleigen gemaakt digitaal systeem. De kleuteronderwijzers van de Europaschool Sledderlo hanteren gradueel opgebouwde observatielijsten die de twee kleuteronderwijzers in samenspraak wekelijks aanvullen. Daar waar de kleuteronderwijzers van de Europaschool Sledderlo een keuze maken voor de afname van genormeerde toetsen - ook bij de jongere kleuters - met betrekking tot Nederlands, focussen de kleuteronderwijzers in Freinet on the MOVE bij de jongere kleuters uitgebreider op de taalontwikkeling in hun observatielijsten. Zij nemen hoofdzakelijk genormeerde toetsen af bij de oudste kleuters. De systematiek bij en de kwaliteit van de observaties in de persoonlijke observatieschriftjes van de kleuteronderwijzers blijkt leerkrachtafhankelijk.

Als pilootschool implementeren de kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE dit schooljaar een nieuw evaluatie-instrument voor de evaluatie van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Dit instrument werd ontwikkeld door hun pedagogische begeleidingsdienst. Uit eerste ervaringen hiermee bevestigen de kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE dat dit instrument hun evaluatiepraktijk voor deze leergebieden verbreedt. Bovendien faciliteert de selectie en clustering van de leerplandoelen de observaties en verhoogt dit de doelgerichtheid van de activiteiten met betrekking tot deze leergebieden. De kleuteronderwijzers van Freinet on the MOVE zijn er zich van bewust dat hierin momenteel overlap met de reeds bestaande observatielijsten bestaat.

Bij de ouders is er een grote tevredenheid over de rapportering, ook via de digitale kanalen zoals de klasblogs. Deze dragen bij aan de brede beeldvorming over de evolutie die hun kleuter doormaakt en aan de maatregelen om dit ontwikkelingsproces - steeds in samenspraak met de ouders - bij te sturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Beide kleuterteams bespreken de brede beeldvorming en de vorderingen van de kleuters regelmatig op MDO's (multidisciplinaire overlegmomenten). Indien nodig vullen observaties door de zorgcoördinator de beeldvorming aan. In de Europaschool Sledderlo vergroten de tweede juf en de zorgcoördinator in grote mate de observatie- en differentiatiemogelijkheden in de zgn. 'classe unique' (kleuterklas met peuters, 3-, 4-, én 5-jarigen). De verschillende formele en informele overlegmomenten leiden op beide locaties in regel tot voldoende kwaliteitsvolle begeleidingsinterventies doorheen de verschillende zorgfasen.

In de Europaschool blijkt uit klasobservaties het belang van de begeleidende rol van de kleuteronderwijzers én de kinderverzorgster. Taal- en kansarme kleuters hebben nood aan deze begeleiding om een betrokken leerproces te blijven doorlopen. In Freinet on the MOVE zorgt de doorgaans grotere taalvaardigheid ervoor dat de kleuters makkelijker en met minder begeleiding een kwaliteitsvolle interactie blijven aangaan. Op beide locaties hanteren de kleuteronderwijzers bij de oudere kleuters contractwerk om te differentiëren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

In Freinet on the MOVE bereiken de onderwijzers met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Hoewel er in de Europaschool Sledderlo geen derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar zijn, stelt de onderwijsinspectie vast dat het onderwijsleerproces voldoende garanties biedt opdat de leerlingen er in het zesde leerjaar de eindtermen kunnen bereiken. Op beide locaties slagen de onderwijzers erin een voldoende volledig en samenhangend opgebouwd onderwijsaanbod te realiseren waarbij alle domeinen evenwichtig aan bod komen. Een brede evaluatie- en rapporteringspraktijk ondersteunt er de leerbegeleiding.

Curriculum	De onderwijzer van het eerste leerjaar van Freinet on the MOVE geeft haar
Onderwijsaanbod	taalaanbod tot ongeveer de kerstvakantie vorm met behulp van een
<i>Referentiekader</i>	onderwijsleerpakket. Deze aanpak ondersteunt het aanvankelijk leesproces op
<i>Planning</i>	een systematische wijze. Vanaf halfweg het eerste leerjaar geven alle
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijzers in Freinet on the MOVE hun aanbod voor dit leergebied vorm op
<i>Samenhang</i>	basis van verschillende bronnenmaterialen en in grote mate aangestuurd door
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwerpen die de leerlingen aanbrengen. Om de evenwichtigheid, de
<i>Actief leren</i>	volledigheid en de graduele opbouw van hun onderwijsleeraanbod te bewaken,
	hanteren de onderwijzers doelenlijsten waarin zij leerplandoelen turven. Op
	basis van die overzichten sturen zij zo nodig hun taalaanbod bij.

De onderwijzer van het eerste en tweede leerjaar in de Europaschool Sledderlo geeft zijn taalaanbod consequent vorm met behulp van twee onderwijsleerpakketten. Bovendien registreert hij in zijn planningsinstrument, in tegenstelling met de onderwijzers in Freinet on the MOVE, bij elke lesactiviteit een relevant en beperkt aantal leerplandoelen.

De taalachterstand van een groot deel van de leerlingen werkt de onderwijzer te Sledderlo bij, onder meer door geïntegreerd en impliciet woordenschat-onderwijs. In het tweede leerjaar integreert hij in zekere mate expliciet de doelwoorden van het onderwijsleerpakket bij elk thema in zijn aanbod. Hij staat, enigszins in lijn met de onderwijzers van Freinet on the MOVE, een ervaringsgerichte aanpak voor en tracht aan te sluiten bij de leefwereld van zijn leerlingen. Bovendien besteedt hij heel wat tijd aan taalvaardigheidsonderwijs. Deze onderwijzer benadrukt het technisch correct leren lezen en het leesplezier. De geleverde inspanningen resulteren in doorgaans goede technische leesvaardigheden waardoor de leerlingen van de Europaschool Sledderlo gemotiveerd blijven lezen. Een analyse van de resultaten leert dat de luister- en spreekvaardigheden, net als begrijpend lezen en creatief schrijven er echter moeizaam vorderen. Het schoolteam van de Europaschool zet hiervoor gerichte acties op en formuleert deze in een voldoende kwaliteitsvol taalbeleidsplan en een ruim aantal andere actie- en beleidsplannen. Voor de onderwijzer blijft het een zoektocht om, ook binnen het systeem van een graadklas, de meest doeltreffende aanpak en maatregelen wat betreft de bevordering van communicatievaardigheden te organiseren.

De onderwijzers van Freinet on the MOVE scheppen, onder meer via hun specifieke pedagogisch-didactische aanpak, veel spreek- en luisterkansen. Dit team zet bovendien extra in op spellingvaardigheden. Schoolexterne toetsen bevestigen de doorgaans goede spelling-, spreek- en luistervaardigheden van hun leerlingen op het einde van de basisschoolleeftijd. De resultaten in het vervolgonderwijs bevestigen het bereiken van de eindtermen door de meeste leerlingen. Ook deze onderwijzers benadrukken het leesplezier met leesbevorderende acties. De technische leesvaardigheden vormen voor het grootste deel van hun leerlingen geen probleem. Het team klaarde vooralsnog niet uit waaraan de wisselende resultaten voor begrijpend lezen kunnen liggen. Het team schreef zich in voor een traject dat de stad Genk organiseert om leesbegrip te verbeteren. Dit traject kan hierop een antwoord vormen. De onderwijzers van Freinet on the MOVE integreren wereldoriënterend, muzisch en taalvaardigheidsonderwijs via freinettechnieken in onder meer actua- en andere rondes, vrije teksten, onderzoeken en verschillende communicatietechnieken. Hierdoor creëren ze een behoorlijke horizontale samenhang tussen leergebiedinhouden en een grote werkelijkheidsgerichtheid in hun aanbod. Ook het creatief schrijven is functioneel en betekenisvol. Hun leerlingen krijgen uitgebreid kansen om initiatief te nemen en worden gemotiveerd om te leren lezen en schrijven. Ouders van zij-instromers bevestigen de hernieuwde motivatie voor (taal)leren, de grotere spreekdurf en het hervonden zelfvertrouwen bij hun kind als gevolg van die aanpak. Voor handschriftontwikkeling, tenslotte, hanteren de beide teams een gelijkaardige werkwijze en eenzelfde oefenpakket.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken op beide locaties over voldoende onderwijsleermiddelen om de eindtermen voor dit leergebied met hun leerlingen te bereiken. De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo beschikt echter, een digitaal schoolbord uitgezonderd, over onvoldoende ICT-middelen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Interne en externe

communicatie

Voor de evaluatie van de spreek- en luistervaardigheden hanteren de onderwijzers van Freinet on the MOVE 'spreek- en luisterkaarten' met criteria. Om creatief schrijven te evalueren hanteren ze een gelijkaardige werkwijze. Ze betrekken de leerlingen geregeld bij de evaluatie van deze vaardigheden. Andere domeinen, met uitzondering van technisch lezen, evalueren deze onderwijzers meestal met zelf ontworpen toetsen. In de Europaschool Sledderlo vormen leerpakketgebonden toetsen in regel de basis voor de evaluatiepraktijk. De onderwijzer observeert spreken en luisteren in het eerste leerjaar vooral op basis van eerder algemene criteria.

Met regelmatig afgenomen genormeerde toetsen voor spreken, spelling en technisch lezen verbreden de beide schoolteams hun evaluatiepraktijk. In de Europaschool Sledderlo gebeurt dit ook voor begrijpend lezen. Enige discrepantie tussen resultaten van eigen toetsen en schoolexterne toetsen blijkt in Freinet on the MOVE. Bijsturingen van aanbod, product- en procesevaluatie met betrekking tot strategieën en taalbeschouwing, maar ook met betrekking tot begrijpend lezen en in mindere mate creatief schrijven, na een grondige inhoudelijke data-analyse, vinden in mindere mate plaats.

In het leerlingvolgsysteem nemen de onderwijzers, naast de rapporten, valide en betrouwbare informatie op over spreken, technisch lezen en schrijven. Hieraan gekoppelde analyses en uit te voeren acties op leerlingenniveau vinden hun weg naar beide digitale schoolplatforms.

De rapportering met betrekking tot dit leergebied gebeurt door beide schoolteams op een evenwichtige wijze. Uitzondering hierop vormt de rapportering over technische en creatieve schrijfvaardigheden in Sledderlo waar deze met slechts één cijfer gebeurt. De onderwijzers van Freinet on the MOVE rapporteren over deze twee deeldomeinen gedifferentieerd. Zij gebruiken aan cijfers gerelateerde letters en pictogrammen. De leerlingen en de ouders voelen zich dankzij de zelfevaluatie- en feedbackmogelijkheden in de rapporten hier ook meer betrokken bij de rapportering. Al bevestigen ook de ouders te Sledderlo hun grote tevredenheid over de rapportering met betrekking tot dit leergebied.

Begeleiding	De brede beeldvorming voor dit leergebied leidt op MDO's tot afspraken over begeleiding op leerlingenniveau. In de Europaschool Sledderlo is de onderwijzer voor de praktische uitvoering van die afspraken op zichzelf aangewezen. Uit de klasobservaties blijkt dat dit vooral voor de leerlingen van het eerste leerjaar geen sinecure vormt. Deze onderwijzer slaagt er echter, net zoals de onderwijzers van Freinet on the MOVE, wel in bij de leerlingen een grote mate van zelfsturing en zelfstandigheid te ontwikkelen. Daarnaast ontwikkelen alle leerlingen verantwoordelijkheidsgevoel en sociale vaardigheden, onder meer doordat de onderwijzers de oudere leerlingen gedifferentieerd inzetten om de jongere leerlingen te helpen tijdens hun taalleerproces. Ondanks verschillen tussen onderwijzers, groeien allen in het vormgeven van zorg en differentiatie.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

In Freinet on the MOVE bereiken de onderwijzers met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Hoewel er in de Europaschool Sledderlo geen derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar zijn, stelt de onderwijsinspectie vast dat het onderwijsleerproces voldoende garanties biedt opdat de leerlingen er in het zesde leerjaar de eindtermen kunnen bereiken. Via aansluiting van het aanbod op de leefwereld verhogen de onderwijzers op beide locaties de sociale en maatschappelijke vaardigheden van de leerlingen. In Freinet on the MOVE zetten de onderwijzers de tijds- en ruimtekaders en de globale klasinrichting betrokkenheidsverhogend in en verbreden ze hun evaluatiepraktijk. De onderwijzer van de Europaschool legt in zijn leerbegeleiding een klemtoon op verbreding van de taalvaardigheid.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

In Freinet on the MOVE bereiken de onderwijzers met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. Hoewel er in de Europaschool Sledderlo geen derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar zijn, stelt de onderwijsinspectie vast dat het onderwijsleerproces voldoende garanties biedt opdat de leerlingen er in het zesde leerjaar de eindtermen kunnen bereiken. Omgevingsanalyses faciliteren de natuurexploratie. Beide schoolteams investeren in de kwaliteitsverhoging van het techniekonderwijs. De onderwijzers van Freinet on the MOVE verbreden hun evaluatiepraktijk.

3.1.1.8 Vaststellingen voor het lager onderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	Beide schoolteams hebben ruime aandacht voor wereldoriënterend leren als
Onderwijsaanbod	een actief en constructief proces waarvan aansluiting op de leefwereld en
<i>Referentiekader</i>	werkelijkheidsgerichtheid belangrijke ingrediënten vormen. De onderwijzer van
<i>Planning</i>	de Europaschool Sledderlo reflecteerde bewust met zijn collega's van de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Europaschool Kolderbos over het wereldoriënterend aanbod en past dit aan om
<i>Samenhang</i>	hiermee een bredere woordenschatontwikkeling en kennis van de omliggende
<i>Brede harmonische vorming</i>	wereld te realiseren. Het schoolteam van Freinet on the MOVE realiseert die
<i>Actief leren</i>	kennis via een doordachte aanwending van de freinetprincipes. Onderzoeken,
	projecten en door de leerlingen aangereikte onderwerpen vormen hierin een
	centraal gegeven. Deze benadering biedt de leerlingen veel kansen om op een
	betekenisvolle en evenwichtige wijze de omringende wereld te verkennen en
	komt in erg grote mate tegemoet aan de kerngedachten achter de eindtermen
	en de 'bouwstenen' van het neteigen leerplan. Deze onderwijzers streven
	hierdoor een doelengericht aanbod kwaliteitsvol na. Hun leerlingen
	ontwikkelen zo belangrijke basiscompetenties die hen in staat stellen om hun
	omgeving steeds verder en diepgaander te exploreren.

De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo stuurt via een systematische aanwending van een onderwijsleerpakket in veel grotere mate het aanbod voor deze leergebieden. De onderwijzers van Freinet on the MOVE hanteren daarentegen de leerplannen als primair referentie- én controlemiddel. Voor deze leergebieden is hun doelenregistratie in mindere mate betrouwbaar. Bovendien reflecteren deze onderwijzers onvoldoende formeel over hun aanbod over de leerjaren heen, waardoor sporadisch (maar niet onbelangrijk) ongewilde herhaling en hiaten ontstaan. Het bewaken van de volledigheid van het aanbod berust meer op een eerder informeel aanvoelen van dit aanbod.

Beide schoolteams investeerden de afgelopen schooljaren in de kwaliteitsverhoging van het techniekonderwijs. De kerncomponenten van techniek krijgen dankzij de ondersteuning en de professionalisering een steeds ruimere invulling. De onderwijzers van Freinet on the MOVE zetten met hun leerlingen meer dan gemiddeld een stap in de wereld. Maar ook de onderwijzer te Sledderlo levert de nodige inspanningen om natuurbeleving en inzichten in maatschappelijke verschijnselen via leeruitstappen te vergroten. Bij de leerlingen van Freinet on the MOVE blijken effecten vooral voor het domein 'maatschappij' ook uit de resultaten van de schoolexterne toetsen. Beide schoolteams vergroten kennis, inzichten en vaardigheden met betrekking tot dagelijkse en historische tijd in grote mate conform de richtlijnen van het net. Toch kan het aanbod voor de verschillende domeinen van deze leergebieden aan kwaliteit winnen, onder andere door een analyse van de resultaten van de schoolexterne eindproef en door het samenleggen van het aanbod over de leerjaren heen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers van beide schoolteam beschikken over voldoende wereldoriënterende leermiddelen. Ze benutten de buitenruimte en de schoolomgeving doelgericht voor exploratie of experimenten. Zogenaamde 'omgevingsanalyses' dragen hiertoe bij. De tijds- en ruimtekaders vertonen de nodige samenhang, ook met die van de respectievelijke kleuterafdelingen. De onderwijzers in Freinet on the MOVE kleden samen met de leerlingen het klasinterieur aan. Hierdoor creëren ze een hoge betrokkenheid en functionaliteit. Illustratief hierbij zijn de techniek-, wetenschaps-, project- en andere bundels of boeken. De leergebiedoverschrijdende eindtermen en de eindterm met betrekking tot raadplegen van bronnen krijgt in Freinet on the MOVE onder meer dankzij de nodige ICT-middelen, maar ook omwille van hun permanente onderwijsorganisatie, zowat dagelijks invulling.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Interne en externe
communicatie

Beide schoolteams evalueren de wereldoriënterende kennis, inzichten en vaardigheden via zelfgemaakte toetsen en observaties. Criteria om belangrijke leerplandoelen binnen de respectievelijke domeinen te evalueren zijn in mindere mate doorgesproken, waardoor de evaluatiepraktijk nog enige representativiteit mist. De onderwijzers van het eerste en tweede leerjaar van Freinet on the MOVE implementeren, als pilootschool, samen met de kleuteronderwijzers, een nieuw evaluatie- en registratie-instrument voor dit leergebied.

In de beide entiteiten vullen de onderwijzers hun schriftelijke rapportering aan de ouders tijdens de oudercontacten aan met een bijkomende mondelinge toelichting. De rapporten geven in de Europaschool Sledderlo slechts één cijfer en een algemeen woordje uitleg voor de beide leergebieden samen weer. In Freinet on the MOVE blijft vanaf het derde leerjaar de rapporteringspraktijk beperkt tot een opsomming van aan bod gekomen onderzoeken en projecten, in de hogere leerjaren sporadisch aangevuld met een letterscore naar aanleiding van een schriftelijke toets van cursorisch of thematisch aan bod gekomen leerinhouden.

Dankzij het hogervermelde proefproject evalueren en rapporteren de onderwijzers van het eerste en tweede leerjaar in Freinet on the MOVE steeds breder, ook in het leerlingvolgsysteem, met betrekking tot de wereldoriënterende talenten, vaardigheden en attitudes van de leerlingen. Hierin liggen voor Freinet on the MOVE bijkomende kansen om de evaluatie van het aanbod voor deze leergebieden ook in de andere leerjaren bij te sturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Vooral de overgangsgesprekken dragen in beide scholen bij tot de beeldvorming over de leerlingen met betrekking tot beide leergebieden. In Freinet on the MOVE voeren de meeste onderwijzers ook kindgesprekken bij elk rapport. Hun leerlingen stellen dit op prijs. Eerste en tweede leerjaar van On The Move uitgezonderd, blijft de beeldvorming van wereldoriënterende talenten, interesses en resultaten beperkt in het leerlingvolgsysteem.

Vertrekkend vanuit beleving, verwondering en vragen van de leerlingen dragen de onderwijzers van Freinet on the MOVE bij aan een krachtige leeromgeving. De brede basiszorg uit zich hoofdzakelijk in de directe ondersteuning van leerlingen waar nodig en in herhaalde instructie. Ook gedifferentieerd hoeken- en contractwerk dragen hieraan bij. Gerichte ondersteuning krijgen leerlingen in beide scholen ook van mekaar. De aangepaste activiteiten resulteren in de Europaschool Sledderlo in een bredere op de wereld georiënteerde (taal)kennis.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school onderzoekt op een systematische wijze de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de infrastructuur. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee de preventieadviseurs controles uitvoeren om mogelijke tekorten en risico's in kaart te brengen. Het overzichtelijk globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan vormen de basis van het welzijnsbeleid. De directeur en de preventieadviseurs communiceren er geregeld en formeel met de teamleden over en houden rekening met hun opmerkingen. De school benut daarbij doelgericht de analyses van de externe deskundigen.

De beide preventieadviseurs en de externe controlediensten maakten meerdere malen melding van vochtproblemen en te lage of te hoge temperaturen in bepaalde lokalen. De onderwijsinspectie vertrouwt op de daadkracht en het engagement van het schoolbestuur om die problemen, naast enkele reeds ingeplande kleine infrastructuurwerken, binnen een redelijke termijn grondig aan te pakken.

De onderwijsinspectie geeft daarom een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja

• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	neen
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	neen
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Beide schoolteams hebben een voldoende degelijk zicht op de beginsituatie van hun leerlingen. Oudergesprekken, instaptoetsen in het eerste leerjaar, overgangsgesprekken en registraties in het leerlingvolgsysteem dragen hiertoe bij. In een schooleigen zorgplan formuleren de beide schoolteams een actuele en op het zorgcontinuüm gebaseerde visie op leerbegeleiding met schoolspecifieke en op de eigen leerlingenkenmerken geënte accenten. Doelen en acties zijn op verschillende niveaus evenwel niet steeds even duidelijk geformuleerd.

Ondersteuning De leerbegeleiding boogt doorgaans op efficiënte structuren en procedures. De klastitularissen krijgen in elk schoolteam een grote verantwoordelijkheid voor de brede basiszorg, zowel voor leerlingen met leerproblemen, als voor leerlingen die extra uitdagingen behoeven. In de fase van de verhoogde zorg ondersteunen de zorgcoördinatoren hen, zo nodig in overleg met de ouders en het CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding) of in overleg met schoolexternen. Bij de onderwijzer van de Europaschool Sledderlo blijft de ondersteuning door de zorgcoördinator grotendeels beperkt tot het klasextern overleg. De directeurs zijn zich bewust van dit knelpunt. De andere (kleuter)onderwijzers kunnen rekenen op de klasinterne ondersteuning en begeleiding van leerlingen(groepjes) door hun zorgcoördinator of zorgleerkracht.

De meeste (kleuter)onderwijzers realiseren een effectief klasmanagement. Alle (kleuter)onderwijzers creëren een positief en veilig klasklimaat. In Freinet on the MOVE krijgen taken doorgaans een meer betekenisvol, motiverend en functioneel karakter. De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo, reflecteerde (recent) samen met de onderwijzers van de Europaschool Kolderbos over een huistakenbeleid.

Alle onderwijzers passen STICORDI-maatregelen toe (preventieve, stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende en dispenserende maatregelen) en doen zo nodig redelijke aanpassingen. Het digitale kind- en leerlingvolgsysteem (LVS) vormt hierbij een krachtig en voldoende transparant instrument. Het LVS brengt vooral de ontwikkeling met betrekking tot de leergebieden Nederlands en wiskund(ig)e (initiatie) in beeld. Al nemen de schoolteams in de rubriek 'basisinformatie' ook positieve aspecten en zelfs talenten op. Het schoolteam van Freinet on the MOVE neemt systematischer informatie op, zeker in de lagere afdeling, over welbevinden en (ouder)betrokkenheid. Dankzij het pilootproject doen de kleuteronderwijzers en de onderwijzers van het eerste en tweede leerjaar in Freinet on the MOVE dit ook voor de wereldoriënterende competenties.

Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo neemt dan weer genormeerde toetsinformatie op over het leergebied wiskunde en het domein begrijpend lezen.

Korte krachtige instructiemomenten, pre-instructie en verlengde instructie blijven leerkrachtafhankelijk. Ook bij de kleuteronderwijzers gebeurt de (talige) spelbegeleiding, essentieel voor de kwaliteitsvolle taalvaardigheidsontwikkeling bij kansarme kinderen, niet altijd met dezelfde diepgang.

Doeltreffendheid Effecten brengen beide schoolteams vooral op leerlingenniveau in kaart. Reflecteren over en bijsturen van effecten op klas- en schoolniveau gebeurt, met uitzondering voor de domeinen lezen en spellen, eerder beperkt. Zorgvragen, acties en evaluatie hiervan zijn in het leerlingvolgsysteem niet altijd duidelijk te onderscheiden. Het handelen van de verschillende kindondersteuners in de uitvoeringsfase registreren de schoolteams immers minder transparant.

Ontwikkeling Beide schoolteams staan open voor nieuwe ontwikkelingen en voor vragen en verwachtingen van de omgeving en de overheid. Ze sturen de leerbegeleiding respectievelijk via schoolontwikkelingsplannen of via beleids- en actieplannen op een doorgaans doordachte wijze bij. Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo realiseerde zo recent in samenwerking met de Europaschool Kolderbos en de pedagogische begeleidingsdienst een beginsituatieanalyse met betrekking tot de leerbegeleiding. Op basis hiervan maakte het een driejarig actieplan om de leerbegeleiding bij te sturen. Het schooltraject 'wereldburgerschap' biedt hiervoor concrete en waardevolle handvatten.

Ook het schoolteam van Freinet on the MOVE plande verschillende acties in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst. Deze acties overstijgen vaak de pure leerbegeleiding. Daarnaast investeerde Freinet on the MOVE in vorming met betrekking tot leerbegeleiding met een iets grotere focus op de vormingen voor de zorgcoördinator, omwille van haar vrij recente overstap naar dit ambt. Beide schoolteams laten zich bovendien voor bepaalde zorgaspecten begeleiden of navormen door het Centrum voor Taal en Onderwijs en nemen actief deel aan het zorgforum en de zorgacties op scholengroepniveau en aan de zorginitiatieven op stedelijk niveau.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Beide schoolteams verbreden in groeiende mate hun evaluatiepraktijk en sluiten hiermee steeds meer aan bij de visie op evalueren van het eigen net. Hun evaluatiepraktijk tracht een beeldvorming te realiseren die gericht is op de totale persoonlijkheidsontwikkeling en die zich richt op de bijsturing van het aanbod, de zorgwerking en de communicatie met ouders.

Ondersteuning Beide schoolteams staan open voor schoolexterne en genormeerde evaluaties en hanteren hiervoor ongeveer dezelfde instrumenten. Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo neemt in de lagere afdeling een extra wiskundetoets af en implementeert leestoetsen die ook het begrijpend lezen op een betrouwbare wijze evalueren. Het schoolteam van Freinet on the MOVE werkt bij de kleuters met 'groeirapportjes', voegt in de beide afdelingen in de rapporten uitgebreide woordelijke commentaar van de klastitularis toe en rapporteert evenwichtig over de 'minder cognitieve' leergebieden en eindtermen. Dit laatste vormt, samen met de rapportering over de sociaal-emotionele ontwikkeling, in de Europaschool Sledderlo een aandachtspunt.

In Freinet on the MOVE ontwikkelen de leerlingen van de lagere afdeling met regelmaat de vaardigheden om zichzelf, de medeleerlingen, de klas- en schoolwerking en zelfs de klastitularis opbouwend en respectvol te leren evalueren. Ze wenden de freinettechnieken met betrekking tot de organisatie van het gemeenschapsleven hiertoe functioneel aan. Sommige ouders ervaren en verwoorden dit als 'opleiden tot leiders'. In Freinet on the MOVE zien we bovendien in de rapportering zelfevaluatievormen. Ook de ouders krijgen hierin een plek om te evalueren. De ouders bevestigen de positieve effecten van de rapportering zonder cijfers, de leerlingen reageren hier al eens verdeeld op.

Doeltreffendheid Overleg over evaluatiegegevens (voornamelijk op leerlingenniveau) vindt geregeld en efficiënt plaats. De onderwijzers van Freinet on the MOVE zijn zich bewust van de wisselende betrouwbaarheid van de eigen toetsen en observaties. Beide schoolteams staan bij dit laatste trouwens weinig stil. De overgangsgesprekken vormen dankzij de brede informatieverzameling wel een waardevol beeld voor de volgende (kleuter)onderwijzer van elk kind. Met betrekking tot de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek schept het pilootproject dat in Freinet on the MOVE loopt nieuwe kansen. Beide schoolteams evalueren en rapporteren niet formeel met betrekking tot de ICT-vaardigheden van de leerlingen.

Ontwikkeling In Freinet on the MOVE scheppen de ervaringen met het pilootproject kansen om de evaluatiepraktijk voor alle leergebieden te verbeteren. In lijn met de kleuteronderwijzers en de lagere leerjaren, implementeren de onderwijzers vanaf het 3de leerjaar immers vanaf volgend schooljaar hetzelfde evaluatie-instrument. Ook de Europaschool Sledderlo maakte recent samen met de Europaschool Kolderbos van de verbetering van haar evaluatie- en rapporteringspraktijk een werkpunt.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur van Freinet on the MOVE staat aan het roer sedert de start, in september 2011, van de hoofdvestigingsplaats als freinetschool. In september 2013 werd de vestigingsplaats Europaschool Sledderlo in de praktijk toegevoegd aan de Europaschool Kolderbos. Freinet on the MOVE kent een constante groei van het leerlingenaantal. De groei noopt de school er ondertussen toe een maximumcapaciteit te hanteren. De Europaschool Sledderlo heeft door haar kleinschaligheid en eigen accenten een specifieke aantrekkingskracht, dit tot tevredenheid van de teamleden, de ouders en de kinderen.

De directeur van Freinet on the MOVE creëert samen met haar schoolteam een warme, veilige, collegiale en ondersteunende, open en directe teamcultuur. Ze hanteert een coachende en participatieve leiderschapsstijl, maar hakt wanneer nodig zonder meer de nodige knopen door. Ze stelt zich, ook naar de ouders toe, erg bereikbaar op. Zelfs tussen vele leerlingen en de directeur ontstaat een nauwe band. De directeur 'legt de lat hoog' - ook voor zichzelf - en stuurt via 'flitsbezoeken', uitgebreidere klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken de leerkrachten onderwijskundig aan. Ze schoolde zich bij om de kleuteronderwijzers voldoende te kunnen ondersteunen. Zij doet waar nodig en zinvol als schoolleider voor dit specifieke project een beroep op de pedagogische begeleiders, op andere externe deskundigen en op haar zorgcoördinator. Een netwerk van werkgroepen en ouders ondersteunen het schoolbeleid. De werkgroepen buigen zich vooral over de praktisch-organisatorische opdrachten.

Een gelijklopende teamcultuur kenmerkt het schoolteam van de Europaschool Sledderlo. De directeur van de Europaschool Kolderbos stuurt het schoolteam van de Europaschool Sledderlo onderwijskundig aan. Hij handhaaft een groot vertrouwen in dit 'deelteam' en geeft hen veel autonomie. Toch ervaren de teamleden te Sledderlo zich deels aan hun lot overgelaten, terwijl de directeur heel wat middelen in deze kleine schoolentiteit investeert. De teamleden zijn zich hiervan bewust en spreken hun waardering hiervoor uit. De ouders appreciëren bovendien de geregelde persoonlijke aanwezigheid van de directeur te Sledderlo en zijn bereikbaarheid te Kolderbos. De pedagogische aansturing verloopt in lijn en in samenwerking met de Europaschool Kolderbos en wordt ondersteund door zowel praktische als pedagogische werkgroepen en de twee zorgcoördinatoren. De teamleden van de Europaschool Sledderlo bevestigen hun betrokkenheid hierbij.

Beide directeurs engageren zich voor een ruim aantal bovenschoolse opdrachten, onder meer op het niveau van de scholengemeenschap en de scholengroep of op stedelijk vlak. Zij tonen hiermee hun engagement voor en interesse in onderwijsontwikkeling en -innovatie en beïnvloeden beslissingen of participeren in de besluitname omtrent de inrichting van de Genkse onderwijsomgeving.

Visieontwikkeling Het schoolteam van Freinet on the MOVE werkte het pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap schooleigen uit. Freinetprincipes, freinettechnieken en -invarianten vormen de kern van haar pedagogische visie en werking. Het schoolteam streeft een harmonieuze en totale persoonlijkheidsontwikkeling na. Ook van de ouders verwacht zij een grote betrokkenheid bij en een actieve deelname aan het schoolleven. MOVE staat voor Motiveren, Ontdekken, Verkennen en Experimenteren. Deze woorden vatten de schoolvisie goed samen. Alle onderwijzers van Freinet on the MOVE realiseren, in zekere mate afhankelijk van hun ervaring en competenties, deze visie in hun klaspraktijk. De leerlingen bevestigen de verschillen in omgaan met gemengde leeftijdsgroepen. Elke onderwijzer volgt daarom zo snel mogelijk na zijn of haar instap in Freinet on the MOVE het professionaliseringstraject dat de pedagogische begeleidingsdienst voor freinetleerkrachten aanbiedt.

De Europaschool Sledderlo hanteert dezelfde onderwijsvisie als de Europaschool Kolderbos. Zij benadrukt op de eerste plaats gelijke kansen. Naast de klemtonen van het pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap legt ook deze school een aantal schooleigen klemtonen: taal, talentontwikkeling, creativiteit, een brede leef- en leeromgeving, sport, warmte en succes vormen haar pijlers. Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo voegt hieraan eigen accenten toe, waaronder kleinschaligheid, laagdrempeligheid naar ouders toe en de aandacht voor de ontwikkeling van zelfsturing en zelfstandigheid bij de leerlingen. Over een mogelijke additionele profilering van de Europaschool Sledderlo communiceert het schoolteam echter niet expliciet.

Besluitvorming Wekelijkse teamvergaderingen ondersteunen het schoolbeleid en de gelijkgerichtheid tussen de leerkrachten in Freinet on the MOVE. Twee keer per maand vormen - voor het gehele team - pedagogische onderwerpen de agenda van deze teamvergaderingen. De overige twee vergaderingen krijgen een invulling met praktisch-organisatorische items. Aan deze laatste twee personeelsvergaderingen nemen enkel de (kleuter)onderwijzers deel. De directeur heeft op dat ogenblik, in de praktijk dus om de twee weken, tijd voor bijkomend overleg met haar zorgcoördinator die als beleidsondersteuner fungeert.

Uit de gesprekken met de leerkrachten van de Europaschool Sledderlo blijkt dat zij actief participeren aan de onderwijskundige aansturing en ontwikkeling van de Europaschool. Zij zijn op de hoogte van de schoolontwikkelingen, en nemen actief deel aan de verschillende maandelijks personeelsvergaderingen en aan de verschillende overleg- en werkgroepvergaderingen. De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo overlegt wekelijks met zijn zorgcoördinator of met deelteams uit de Europaschool Kolderbos. Ook de kleuteronderwijzers van de Europaschool overleggen wekelijks met het oog op afstemming en gelijkgerichtheid in het onderwijsleeraanbod.

Beide schoolteams communiceren uitgebreid via een omvangrijk digitaal schoolplatform, een website met klasblogs en e-mail. Deze communicatievormen ervaren de betrokken partijen als efficiënt.

Kwaliteitszorg Beide schoolteams verzamelen een groot aantal gegevens die de interne kwaliteitszorg (kunnen) aansturen: eigen en leerpakketgebonden toetsen, genormeerde toetsen, schoolexterne toetsen, enquêtes, eigen analyses of zelfevaluaties, onderzoeken of analyses door externe onderwijsdeskundigen en gegevens over tevredenheid, aanwezigheden, doorstroming, output en outcomes.

Naar aanleiding hiervan formuleert de Europaschool Sledderlo samen met de Europaschool Kolderbos op het eerste zicht een vrij groot aantal prioriteiten. Toch blijkt dat het schoolteam een vrij goed zicht heeft op de actuele prioriteiten. Bovenaan het prioriteitenlijstje van de Europaschool Sledderlo prijkt de kwalitatieve uitwerking van haar taalbeleid en taalvaardigheidsonderwijs (met een focus op spreken en luisteren).

Het schoolteam van Freinet on the MOVE zet momenteel prioritair in op een professionaliseringstraject om, in lijn met de verwachtingen van het recente 'M-decreet' (decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften), de (kleuter)onderwijzers deskundig te maken in het creëren van een inclusieve leeromgeving, in het waarderen en benutten van diversiteit in de klas en in het meer verbindend samenwerken als lerarenteam. Dit traject loopt in samenwerking met een hogeschool.

Ondanks de groeiende aandacht voor kwaliteitszorg en de inspanningen die beide schoolteams leveren om data te verzamelen en ondanks de relevante prioriteiten die zij hieruit naar voor schuiven, blijven een aantal data-gegevens in mindere mate geanalyseerd, zeker op schoolniveau en over een langere termijn. Hierdoor blijven een aantal (cyclische) bijsturingen van het onderwijsaanbod en het onderwijsproces op basis van zowel deze data, als op basis van recente op de praktijk of wetenschappelijk geïnspireerde inzichten, uit. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn de stappen die beide schoolteams nog minder zetten om mogelijke hiaten in het aanbod voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek op te sporen en bij te sturen, en om de oorzaken van de mindere scores op (delen van) de schoolexterne toetsen te detecteren en bij te sturen. Ook de leerlingenondersteuning door de leerkrachten controleren en bijsturen en - tenslotte - de woordenschatontwikkeling bij een (min of meer) belangrijk aantal van haar kinderen zo effectief mogelijk ondersteunen, kennen groeimarge.

Talenbeleid Beide schoolteams detecteren de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin de leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om de leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scores. Beide schoolteams nemen waardevolle initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Beide schoolteams baseren hun zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Analyse van data op schoolniveau vormt zoals reeds omschreven nog een aandachtspunt. Freinet on the MOVE en de Europaschool hebben zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het 1ste leerjaar doorstroomt tot het 6de leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zetten de nodige acties op om de doorstroom te bevorderen. Dit vormt met betrekking tot de Europaschool grotendeels een opdracht voor het beleidsteam van de Europaschool Kolderbos. De directeur van Freinet on the MOVE houdt hierover erg gestructureerd en systematisch gegevens bij. Beide schoolteams hebben een visie over de wijze waarop ze hun zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm willen geven. Deze werd hoger omschreven. Beide schoolteams organiseren de acties te beperkt vanuit operationele doelen op klas- en schoolniveau. Doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen formuleren ze in groeiende mate operationeel. De schoolorganisatie zorgt er op de beide locaties in toenemende mate voor dat de schoolteams de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid kunnen bereiken. De terechte behoefte van de onderwijzer van de Europaschool Sledderlo is hoger toegelicht. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die de schoolteams uitwerken, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er meer dan voldoende aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. De zorgcoördinatoren evalueren de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid in groeiende mate en vooral op leerlingenniveau. De schoolteams hebben in hun professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Inbreuken op de regelgeving Aangezien de school, naast de correcte samenstelling van de scholengemeenschap, in haar schoolreglement noch het pedagogisch project, noch de schooluren van beide schoolentiteiten vermeldt, bezorgt zij niet de verplichte informatie aan ouders bij de eerste inschrijving (decreet bao, art. 28). De ouders van de Europaschool Sledderlo ondertekenen bovendien een niet-geldig schoolreglement waardoor de verplichte bepalingen niet correct worden gecommuniceerd (decreet bao, art. 37). Tenslotte bepaalt de school voor Freinet on the MOVE een maximumcapaciteit, waarvan enkel de ouders met kinderen in Freinet on the MOVE via het schoolreglement op de hoogte worden gebracht. Het schoolreglement is hierdoor tevens niet conform het inschrijvingsrecht (decreet bao, art. 37). Het schoolbestuur kan in overleg met de beide directeurs reflecteren over een effectieve aansturing van de entiteiten en dient de schoolreglementen hiermee in overeenstemming te brengen.

Deliberatie In aanmerking genomen dat de onderwijsinspectie aan 'Freinet On The Move - Europaschool Sledderlo' een gunstig advies geeft voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen', voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de 'overige erkenningsvoorwaarden', vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om haar schoolreglement tegen de start van het volgend schooljaar in overeenstemming met de regelgeving te brengen. Zij deliberaert daarom de hogergenoemde tekorten voor de 'overige regelgeving'.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De (kleuter)onderwijzers van Freinet on the MOVE en de Europaschool Sledderlo onderbouwen hun aanbod voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek vanuit de leerplandoelen en vanuit ondersteunende leermiddelen. Het doelengericht en waar nodig gedifferentieerd aanbod draagt bij tot de volledigheid, de graduele opbouw en de evenwichtigheid ervan.
- Alle (kleuter)onderwijzers hebben, in lijn met de kerngedachten van de eindtermen, ruime aandacht voor leren als een actief en constructief proces waarbij aansluiting bij de leefwereld en werkelijkheidsgerichtheid belangrijke ingrediënten vormen. Hieruit ontstaan veel kansen tot beleven, ontdekken, waarnemen en sociale interactie.
- De (kleuter)onderwijzers van de Europaschool Sledderlo investeren doelbewust en sterk in een rijke en talige leeromgeving en streven naar kwaliteitsvol taalvaardigheidsonderwijs.
- De (kleuter)onderwijzers van Freinet on the MOVE realiseren via een doordachte aanwending van hun freinetpedagogie een eigen uitgewerkt aanbod voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Onderzoeken, projecten en door de leerlingen aangereikte onderwerpen vormen hierin een centraal gegeven. De leerlingen krijgen zo veel kansen om hun leefwereld meer en meer te vatten.
- De (kleuter)onderwijzers van Freinet on the MOVE sluiten via hun kenmerkende, functionele en betrokkenheidsverhogende werkvormen, klasinrichting en -organisatie in belangrijke mate aan bij de kerngedachten achter de drie leergebieden in de focus.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Beide schoolteams hanteren een actuele en op het zorgcontinuüm gebaseerde visie op leerbegeleiding en leggen hierin schoolspecifieke en op de eigen leerlingenkenmerken geënte accenten. Heldere structuren, procedures, plannen en professionalisering ondersteunen de uitvoering hiervan.
- Alle (kleuter)onderwijzers scheppen op een geëngageerde en gemotiveerde wijze een kindvriendelijk, stimulerend en ondersteunend klasklimaat. Hierdoor krijgen zowel het welbevinden als de ontwikkeling van de zelfsturing van elk kind een stevige boost.
- Beide schoolteams tonen een grote vernieuwingsbereidheid en staan open voor externe evaluaties.
- Beide schoolteams accentueren, vanuit een impliciete schoolspecifieke visie, een brede en op een totale persoonlijkheidsontwikkeling gerichte evaluatiepraktijk die de basis vormt om het onderwijsleeraanbod, de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk vorm te geven of bij te sturen.
- De (kleuter)onderwijzers van Freinet on the MOVE implementeren een vernieuwend evaluatie- en registratie-instrument voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.

Wat betreft het algemeen beleid

- Beide schoolteams scheppen een warm, veilig, open, collegiaal en ondersteunend schoolklimaat.
- Beide schoolteams stellen zich vlot bereikbaar voor ouders op en stimuleren ouderbetrokkenheid.
- Het schoolteam van Freinet on the MOVE realiseert via een uitgebreid aantal extra overlegmomenten een participatief en gedragen beleid en een grote gelijkgerichtheid.
- De directeur van Freinet on the MOVE stuurt als onderwijskundig leider, coach en ondernemer. Ze selecteert prioriteiten, bewaakt de uitvoering ervan en zet gericht in op deskundigheidsbevordering.
- De directeur van de Europaschool Kolderbos handhaaft een groot vertrouwen in de (kleuter)onderwijzers die hij in de Europaschool Kolderbos onderwijskundig aanstuurt. Hij geeft hen veel autonomie en ondersteunt de ontwikkeling van deze vestigingsplaats met mensen en middelen. Hij stelt zich bereikbaar op en betreft de (kleuter)onderwijzers te Sledderlo bij de schoolontwikkeling.
- Beide schoolteams tonen een groeiende aandacht voor kwaliteitszorg, verzamelen hiertoe een groot aantal gegevens en stellen op basis hiervan prioriteiten en plannen op.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam van Freinet on the MOVE kan voor de drie leergebieden in de focus reflecteren over de betrouwbaarheid, objectiviteit en diepgang van zijn doelenregistratie en leerlingenevaluatie.
- Beide schoolteams kunnen de rapporteringspraktijk, ook in het kind- en leerlingvolgsysteem, voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek transparanter en meer gericht op effecten met betrekking tot dominante onderwijsdoelen vormgeven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam van de Europaschool Sledderlo kan de structureel voorziene ondersteuning van zijn onderwijzer op leerkrachtniveau uitbreiden met gestructureerde klasinterne (leerling)ondersteuning.
- Beide schoolteams kunnen een nog grotere gelijkgerichtheid nastreven met betrekking tot het didactisch handelen.
- Beide schoolteams kunnen het handelen van de verschillende kindondersteuners in de uitvoeringsfase transparant registreren zodat zorgvragen, acties en evaluatie ervan duidelijker te detecteren zijn in het leerlingvolgsysteem.
- Beide schoolteams kunnen de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor de ICT-vaardigheden in de lagere afdeling verbeteren. De onderwijzer van de Europaschool Sledderlo kan dit tevens doen voor de andere leergebieden dan Nederlands en wiskunde.

Wat betreft het algemeen beleid

- Beide directeurs kunnen samen met het bestuur van de scholengroep oplossingen zoeken voor de knelpunten met betrekking tot het dragen van de juridische, financiële en onderwijskundige verantwoordelijkheid voor, en sturing en profilering van de Europaschool Sledderlo.
- Beide schoolteams kunnen data- en outputgegevens langjarig analyseren, met het oog op permanent verhogen van de kwaliteit. Borgen van het goede en waar nodig cyclische verbeteracties, geïnspireerd door recent praktijkgericht en wetenschappelijk onderzoek, opzetten kunnen hierbij centraal staan.
- Het schoolbestuur kan onderzoeken hoe het de infrastructurele problemen, op korte termijn duurzaam oplost.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet haar schoolreglement conform de wettelijke bepalingen uitwerken. Ouders en personeel dienen correct geïnformeerd te zijn over de concrete werking en visie en over de administratieve situatie van de vestigingsplaats waaraan zij verbonden zijn.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart HAENRAETS de inspecteur-verslaggever	Carmen JANSSEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	